

ЛЮДИНА – МАЛЕНЬКИЙ СВІТ

майстер-клас з виховання

ЛЮДИНА – МАЛЕНЬКИЙ СВІТ

майстер–клас з виховання

ARI

УДК 296
ББК 86. 33
Ч48

Ч48 Людина - маленький світ. Майстер-клас з виховання. - М.
НФ "Інститут перспективних досліджень", 2011. - 167 с.

Lyudyna– malenkyy svit. Mayster-klas z vyhovannya. – M: NF «IPI»,
2011 – 167 pages.

ISBN 978-5-91072-030-9

Книга призначена усім, кому близька тема виховання: батькам, що тривожаться за майбутнє своїх дітей, педагогам, що бажають розширити кругозір, і кожному в кому ще мерехтить іскра, ще живе дитина, що зачаїлася в серці.

УДК 296
ББК 86. 33

Авторський колектив:
А. Ульянов, І. Винокур

ISBN 978-5-91072-030-9
© НФ "Інститут перспективних досліджень", 2011

ARI

Ashlag Research Institute

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	6
ЧАСТИНА I	
НОВЕ ПОКОЛІННЯ.....	9
ПРОРИВ.....	11
НОВА МЕТОДИКА.....	19
ЧАСТИНА II	
ПРИНЦИПИ ВИХОВАННЯ.....	31
ЛЮДИНУ ФОРМУЄ ОТОЧЕННЯ	33
РІВНОВАГА З ПРИРОДОЮ.....	41
ПРИКЛАД.....	59
ГРА.....	65
«ВИХОВУЙ ОТРОКА ЗГІДНО ШЛЯХУ ЙОГО».....	75
ЧАСТИНА III	
МИР У ДОМІ.....	89
МІЖ БАТЬКАМИ І ДІТЬМИ.....	91
МІЖ БРАТАМИ І СЕСТРАМИ.....	97
МІЖ БАТЬКАМИ.....	101
СІМ'Я В ЦІЛОМУ.....	105
ЧАСТИНА IV	
ШКОЛА.....	113
СИСТЕМА ВИХОВАННЯ.....	115
НАСТАВНИК.....	147
ДОДАТОК.....	161

«Ми не вносимо нічого нового. Наша робота
покликана лише висвітити те, що приховане в
людині»

Р. Мендель

ПЕРЕДМОВА

ПЕРЕДМОВА

В кожному з нас жевріє туга за втраченим, маленька іскорка, що знайшла прихисток в найпотаємнішому куточку. Карусель життя сприяла її майже повному забуттю, та все ж, коли ми дивимося на наших дітей, ця іскорка пробивається крізь морок і щемить серце. Нехай на мить, але вона нагадує людині, що колись вона була кимось іншим, що у неї були мрії, що вона дивилася на світ іншими очима: нехитрими, чистими і всерозуміючими. Це всього лише зворушлива наївність, - скаже дехто. Реалії нещадної гонитви за грошима, славою, владою і знаннями не залишають місця для порожніх мрій. Можливо. Але в цьому закостенілому, крижаному світі є одна тріщина, ігнорувати яку неможливо. По ту сторону соціальних мереж Інтернету зростає нове покоління, не готове задовольнятися тим, що є, не кажучи вже про те, що було. Ціле покоління, яке не в силах погасити в собі іскру. Покоління, яке хоче пізнати, зрозуміти, розкрити, для чого ми живемо. Це гіперактивне покоління відмовників від рітталіну* не вгамується, не заспокоїться і не перестане бешкетувати, доки ми не дамо йому чогось справжнього, для душі. Настав час дати відповідь цій невідбутній вимозі, що міцніла день за днем, і проявити дивовижну, приховану від очей закономірність у взаємовідносинах природи і людини. Завдяки цьому ми відкриємо віконце в іншу реальність – туди, де ясно видно наш справжній взаємозв'язок в усій його пишності і досконалості. Заради цього варто вранці прокидатися: адже пануючі там радість і любов можуть стати нашими супутниками вже сьогодні.

Ця книга складена з коротких фрагментів – шматочків єдиної мозаїки пронизливих і спаяних в одне ціле. Разом вони - як ковток з великої посудини, ємкий огляд методики виховання, універсальної по застосуванню, великої за змістом, глибокої по суті, а головне, адаптованої саме для нового покоління. Книга призначена усім, кому близька тема виховання: батькам, що тривожаться за майбутнє своїх дітей, педагогам, що бажають розширити кругозір, і кожному в кому ще мерехтить іскра, ще живе дитина, що зачаїлася в серці.

***Ріталін** – препарат раніше застосовувався як психостимулятор. В Росії і в низці інших країн вилучений з обігу лікарських засобів. В той же час, в деяких країнах активно використовується для лікування Синдрому дефіциту уваги і гіперактивності. В США класифікований як контрольована наркотична субстанція, допустима до медичного використання, але така що має великі шанси невірною використання через ефект звикання.

ЧАСТИНА ПЕРША
НОВЕ ПОКОЛІННЯ

Глава 1

ПРОРИВ

За гранню матерії

На порозі
стоїть нове покоління.
Воно хоче вирватися з матерії
в поле інформації,
в океан сил,
до всього, що лежить
за матеріальною гранню
і називається «духовним світом».

Бажання стати людиною

В наші дні
ми вперше відчуваємо,
що у молодого покоління
зріє потреба
розвинути в собі Людину.

Інший діапазон

Це особливе покоління.
На відміну від попереднього,
воно налаштоване
на інший діапазон,
тому що у нього
приймач нового зразка.

Особливе покоління

Молоде покоління –
це душі абсолютно іншої якості.

Вони хочуть своїми очима побачити
більш високий,
духовний світ.
Сучасні діти вже готові для цього.

Варто лише з ними позайматися,
і ми відразу відчуємо,
як вони тягнуть нас
вперед і в глибину,
у безкрайні простори мудрості.

Адаптувати себе під молоде покоління, а не навпаки

Щоб достукатися до дитячих сердець,
ми, їх попередники,
повинні усвідомити,
наскільки ми відрізняємося від них.

Не варто думати,
що вони зобов'язані
любити і приймати нас,
якщо ми не змінимося.

Навпаки, ми повинні старатися,
як тільки можна,
адаптувати себе до них.

Відноситися до них як до дорослих

Теперішні діти вже дуже дорослі
по своїй внутрішній готовності до розвитку.

Так до них і слід відноситися.

У пошуках справжньої насолоди

Погляньте на підростаюче покоління.

У нього є все,

але це його не наповнює.

Чому воно йде в наркотики?

Тому що не отримує задоволення

від такого життя, як у нас.

Розрив поколінь

Оновлення душ в теперішньому поколінні призводить до того, що молодим нічого узяти у старших. Чого можна навчитися від людей, які говорять:

«Ти повинен йти вранці в школу
і бути гарним хлопчиком.

Потім ти виростеш, одружишся, заведеш дітей,
і все в тебе буде добре...»

Глава 2

НОВА МЕТОДИКА

Дивитися в душу

В наші дні людина з юних років
тягнеться до якіснішого виховання,
яке сучасна система не в силах забезпечити.

Здавалося б, вона лише маленьке дитя.

Що вона може розуміти?

Але ми повинні дивитися в душу.

Докорінні зміни

Молоде покоління зростає з глобальним бажанням,
воно належить глобальному світу.

До нього вже не підступитися з колишніми методами.

А тому нам доведеться в корені змінити систему виховання.

Нове виховання повинне відповідати новим душам, які розкриваються сьогодні. Це означає, що ми повинні відмовитися від примушування і пояснювати дітям суть людської природи. Тільки такий підхід принесе успіх.

Проблема нашого виховання

Проблема нашого виховання в тому,
що ми не формуємо з дитини людину.

Ми даємо їй освіту, а не виховання,
оцінки, а не цінності.

«Виховувати» - означає навчати дитину
правильному відношенню до себе і до інших,
щоб вона стала цілісною і досконалою.

Замість цього
ми навчаємо її «техніці»:
крутити викрутку, працювати за комп'ютером,
розбиратися в деяких науках -
і даємо їй путівку в життя.

Ми не вчимо дитину тому,
як правильно використати своє життя.

І тому перед нами
воістину нещасне покоління.

Пояснення по суті

Виховання не обмежується
насадженням поведінкових шаблонів.
Його мета – пояснити суть людського життя
і спосіб правильної реалізації
своїх душевних якостей.

Людська криза

Люди в наші дні вже не можуть відкривати в природі щось нове, тому ми зробили з них безликих роботів на просторах матеріального світу. Справа дійшла до того, що кожен став гвинтиком, і не більше того. Він знає, яку професію йому обрати і чому вивчитися, щоб більше заробляти. Лише до цього він і тягнеться. Проте людина не стає щасливішою від нескінченної гонитви за успіхом. Навпаки, ми зіткнулися з кризою в науці, культурі, в усіх видах людської діяльності – саме тому, що не формуємо Людину в повному розумінні слова.

Будемо сподіватися, що нинішня криза стане початком кінця неправильних взаємин.

Вчити тому, чого вимагає душа

Якщо дати дитині те, чого вимагає сьогодні її душа, то майже напевно зникне проблема гіперактивності. Досить напихати дітей непотрібними предметами, які за традицією дісталися їм від минулих поколінь, просто тому, що «інакше і бути не може». Пора задовольнити їх основний запит - потребу в розвитку душі.

Ціле покоління вимагає іншого наповнення

Це покоління вимагає іншого наповнення,
а ми називаємо його «гіперактивним».

Воно зовсім не «гіпер»,

а просто

«активне».

Воно активне

відповідно до тих внутрішніх потреб,
які проявляються в ньому зараз.

У гармонії зі своїми поривами

Ми повинні змінити систему виховання на усіх рівнях і для усіх віків - так, щоб дитині було добре, щоб вона розвивалася вільно і комфортно, щоб жила в гармонії зі своєю імпульсивною вдачею.

Не потрібно «зв'язувати» дитині руки і ноги. Навпаки, ми самі повинні навчитися ладнати з її «спалахами», з її вируючим егоїзмом і енергією.

Життя у темряві

Нас не навчили бути «людьми»,
нам не пояснили, як ми влаштовані,
які наші бажання,
які наші властивості,
що нами керує,
у чому ми вільні, а в чому ні.

Ми не знаємо законів,
що керують людиною і суспільством,
і їхнім розвитком.

Ми не знаємо нічого
про себе і оточення...
Це і є наше життя –
життя у темряві!

Виховати лише одне покоління

Якщо ми виховаємо хоча б одне покоління,
якщо дамо йому те, що потрібно,
навіть у малій мірі, -
воно, в свою чергу,
передасть це наступному поколінню.

Тоді покоління
змінять тенденцію скочування
на тенденцію підйому.

А інакше наступне покоління
зануриться у відчай і наркотики...

А це ж наші діти.

Просто щасливі

Якщо правильно виховувати дітей,
то через десять років ми побачимо інше покоління.

Діти знатимуть,
у якому світі вони живуть,
і розумітимуть,
що послідує за кожною їхньою дією.

Завдяки цьому
всі їхні вчинки,
помисли,
наміри
і взаємовідносини
будуть настільки вірні і оптимальні,
що діти просто
будуть щасливі.

ЧАСТИНА ДРУГА
ПРИНЦИПИ
ВИХОВАННЯ

Глава 1

ЛЮДИНУ ФОРМУЄ ОТОЧЕННЯ

Діти завтрашнього дня

Яке сьогоднішнє оточення дитини, такою вона буде завтра. Тому ми повинні подавати дітям позитивні приклади, знімати фільми, писати оповідання і так далі.

Тільки так, поступово, дитина почне сприймати приклади, які ми їй показуємо, і вони сформують її особистість.

Організувати суспільство

Виховувати людину -
це означає
організувати навколо неї суспільство,
яке завжди буде направляти її
на правильний зв'язок
з оточенням.

Людину виховує оточення

Головне - не стіни, не вчителі і не підручники. Людину виховує оточення.

І тому головне, що ми повинні створити в школі, - це благотворне дитяче суспільство. Кожен учень відчуватиме прихильність до нього, кожен захоче бути його частиною і служити надійною опорою товаришам.

Тоді заздрість, честолюбство і здорове суперництво - наші природні якості - тільки допомагатимуть дитині. Адже вона виробить в собі емпатію до суспільства і з його допомогою розвиватиметься у вірному напрямку.

Тільки оточення

Дитину повинне виховувати навколишнє суспільство. Тоді нам навіть не доведеться звертатися до неї, змушувати її до участі в обговореннях, дратувати зауваженнями, казати, що робити і так далі.

Все, що від нас потрібно, це створити для неї такі умови, щоб вона правильно розвивалася і змінювалася за допомогою оточення. Середовище - ключовий чинник людського розвитку.

Насильство? Не в нашій школі

Ми повинні забезпечити дитину основами для побудови вірного зв'язку з оточенням - показати їй, наскільки вона пов'язана з суспільством, наскільки залежить від нього, як може вплинути на нього і так далі.

Усі проблеми, зв'язані із спалахами агресії, терором, радикальним насильством і тому подібне, виникають з того, що в дитинстві ніхто не навчив людей правильно контактувати з суспільством.

У житті ми часто здійснюємо тим чи іншим чином жорстокі вчинки, тому що не відчуваємо реакції суспільства. Так і ці люди - вони невміло намагаються знайти своє місце в соціумі.

Тому треба спочатку вибудовувати для дитини правильну систему взаємозв'язку з суспільством, з оточенням. Рекомендується формувати її оточення зі схожих дітей і виховувати їх разом так, щоб вони розуміли один одного і розвивалися в гармонії між собою.

Таким чином, ми зуміємо запобігти усім негативним ефектам, характерним сьогодні для суспільства.

Рішення для гіперактивності – оточення

Нам важко зрозуміти, що гіперактивність, така поширена в наші дні, є не хворобою, а симптомом, який викликаний вадою оточення. Ми не даємо нашим дітям правильного оточення для оптимального розвитку, і тому їхні реакції набувають такої форми. Замість того, щоб дати їм вирішення проблеми, ми пригнічуємо їхню природну вимогу, наклеюючи на неї ярлик "гіперактивності".

Щоб вирішити більшість проблем сучасних дітей, нам треба реорганізувати школи - тобто оточення, в якому вони ростуть.

Залежність від суспільства

Потрібно, щоб змалку діти пройнялися усвідомленням нашої абсолютної залежності від суспільства: і в радості, і у біді.

З одного боку (за допомогою ігор, прикладів та інших засобів) ми повинні показувати їм, якої шкоди може завдати погане суспільство, як воно підкорює людину, заплутує і гіпнотизує її до такої міри, що, послідувавши за таким оточенням, вона опиниться завтра у в'язниці.

З іншого боку, вступаючи в хороше суспільство, людина опиняється під позитивним впливом.

Подібні приклади в різних формах і варіаціях потрібно показувати дітям різного віку, щоб вони зрозуміли: вибираючи своє оточення - друзів, книги і всілякі види медіапродукції, - вони виховують себе, а головне, визначають свою долю.

Зрозуміло, звідси можна провести аналогію і до того, що ми, батьки, повинні вимагати від усіх каналів ЗМІ, під впливом яких сьогодні знаходиться людина.

Умови для зростання людини

Виховувати - означає забезпечувати людину засобами для формування себе.

Якщо ти хочеш сформувати її сам, то не виховуєш, а насилуєш.

Не можна говорити їй: «Роби так, а не інакше!» Наказами дресирують тварин, але не виховують людей.

Людині треба пояснювати, для неї потрібно створювати умови - оточення, що складається з книг, товаришів і вихователів, які разом підведуть її до точки вільного вибору.

Починати це слід з раннього віку, коли дитина ще не усвідомлює, що з нею відбувається. Вже тоді ми повинні вибудовувати навколо неї такі умови, які послужать їй уроками і дозволять виховувати себе.

Тільки, якщо дитина раз по раз буде перейматися враженнями від оточення і завдяки йому усвідомлювати важливість наступного рівня свого розвитку, у неї з'являться сили, щоб рухатися вперед і розвиватися.

Глава 2

РІВНОВАГА З ПРИРОДОЮ

Частина цілого

Ми повинні
вчитися у природи,
тому що ми -
її частина.

Мудрість життя

Усі рівні природи -
неживий, рослинний і тваринний -
існують в дивовижній гармонії
і в динамічній рівновазі.

Тільки людина не збалансована з природою,
тому що егоїзм постійно в ній спалахує
і примушує її бути в опозиції до природи.

Якщо ми зрозуміємо, як урівноважити себе,
як приборкати зло,
як об'єднатися з природою
інтегрально і усвідомлено,
тоді наше життя налагодиться.

Це і є мудрість життя,
якої ми повинні навчати своїх дітей.

Брати приклад з природи

Єдине правильне виховання -
брати приклад з природи,
не покладаючись на віру
чи уяву.

В нашому житті є мета

Вивчаючи природу, відкриваючи її закони, ми бачимо, що все зумовлено обопільним глобальним взаємозв'язком, - як на рівні індивідуума, так і на рівні спільності. Так само в нашому тілі усі елементи зв'язані в одне нерозривне ціле.

А тому потрібно розуміти, що і наше життя має початок, кінець і певну мету, якої ми у підсумку повинні досягти.

Правильний курс

Ми зобов'язані
привести людську природу
у відповідність з природою світу.

Дітей треба навчати
як об'єднуватися,
як любити один одного.
Без цього нам не вижити.

Якщо ми укорінімо в дітях правильний погляд на життя, це вже допоможе їм і дозволить просуватися самостійно. Головне, надати їм правильний курс.

Тріумфатор XXI століття

Тріумфатор в XXI столітті - це людина, яка засвоїла добре відношення до інших і до всього світу.

Саме така людина доб'ється успіху, тому що діятиме і житиме у згоді з природою, в рівновазі з нею.

З якого боку не поглянь, ти побачиш, що їй «посміхається фортуна», що вона досягає успіху і «тримає марку» у будь-яких обставинах.

А інші - усі ці круті хлопці з товстими кишенями і заощадженнями - несподівано втрачають усе.

Людина = той, хто бажає об'єднатися

Універсальний закон природи, що діє в людському суспільстві, свідчить, що люди мають бути об'єднані між собою.

Людину треба виховувати так, щоб вона хотіла виконувати в суспільстві цей закон природи.

Бути подібним до Творця

«Людина» (адам) -
означає «подібний» (доме).
Вона подібна до Творця,
подібна до Вищої сили,
сили Природи,
властивості любові і віддачі.

Перетворення людини на шляху до цього
і називається «вихованням».

Божественний стандарт

Виховувати – означає вчити дитину тому, що в житті більш важливе, а що менш, що добре, а що погано, що доцільно, а що ні.

Але які критерії мають бути закладені у вихованні?

«А» краще, ніж «Бе» не тому, що це вигідно мені, тобі або комусь іншому, а тому, що воно ближче до Божественного стандарту, до любові і віддачі. У цьому вся суть виховання.

Немає нічого природнішого

Хоча нам здається,
що заклик до любові і віддачі -
це «не наш стиль»,
насправді в нас жевріє
іскра причетності.

Пояснюючи це дітям,
ми говоримо не про штучні сурогати,
які людина винайшла сама,
а про основи, на яких тримається природа.

Вільний розвиток

Настав час
підвести людину
до усвідомлення того,
що вона в змозі прийняти рішення
і з власної волі
уподібнитися загальному закону природи,
який зветься «Творцем».

З іншого боку, ніщо так не суперечить розвитку,
як спроба зробити з людини машину,
яка виконуватиме лише те,
чого ми від неї хочемо.

Правильна навчальна програма

Нам не добитися успіху, якщо ми почнемо вигадувати навчальну програму на основі власних фантазій.

Якщо наші програми не відповідатимуть людській природі, розвитку світу і соціальним механізмам життєзабезпечення, то вони приречені на провал.

Тому єдине рішення - вивчати систему всесвіту, щоб нам стало зрозуміло, куди людина повинна прийти, куди веде нас історія, природа, громадський і внутрішній розвиток.

Іншими словами, ми заздалегідь повинні зрозуміти, яким має бути наступне покоління, і лише потім вирішити, як найправильніше готувати дітей до життя в ньому.

Картина має бути ясна нам до такої міри, щоб ми могли спланувати усі етапи на шляху дитини до майбутньої досконалості.

Прислухатися до природи

Нам потрібно більше прислухатися до природи, брати з неї приклади - тому що в природі є все.

У своєму відношенні до людини, в побудові суспільства, у формуванні сімейного осередку, в створенні правильного оточення для кожного з нас, в дошкільному вихованні, в середній і вищій освіті - у всьому ми повинні шукати відповіді у природи.

Якщо саме у неї ми черпатимемо знання, то поступово прийдемо до гармонії з нею. Це єдиний спосіб забезпечити собі здорове і благополучне життя.

Разом з силами природи

Чим ближче діти будуть до Творця,
чим ближче їхні думки будуть до Його помислів,
тим більшого успіху вони доб'ються.

Неодмінно.

Чому?

Тому що вони підуть пліч-о-пліч з силами природи.

Дві речі, які варто знати кожній дитині

1. Існує всеосяжна, універсальна сила природи, Вища сила, яка вершить все. І ми знаходимося під її владою.
2. Якщо ми хочемо, щоб нам було добре, то повинні робити добро іншим, подібно до цієї Вищої сили.

Для дитини це природні речі, почувши про які, вона раптом починає виявляти, що світ дійсно влаштований саме так.

А ось дорослі не в змозі це зрозуміти - їм важко розлучитися із старими психологічними установками.

Сьогодні вжалив ти – завтра вжалять тебе

Потрібно пояснити дитині,
що всі ми хочемо
тільки отримувати.
Така наша природа.

Ця природа отримання все тягне собі, в себе.
Тим самим вона несе зло іншим,
а в результаті це відношення
бумерангом повертається до людини.

Сьогодні вжалив ти,
але наступного разу
вжалять тебе.
То чи не варто чинити інакше?

Всередині природи

По суті,
ми навчаємо дитину,
що вона знаходиться всередині природи,
всередині «Творця».
У цьому - все виховання.

Старші змінюються заради молодших

Як тільки ми почнемо правильно відноситися до дітей, бажаючи, щоб вони росли в рівновазі з природою, - у своїх думках і бажаннях ми вже правильно впливатимемо на загальну систему.

Завдяки цьому вплив універсальної сили природи позначиться і на дітях, і на дорослих - на усій системі.

Інакше кажучи, система виховання, «налаштована» на молодше покоління, почне змінювати також і старших, повертаючи їх до рівноваги.

Як? Відповідальність за дітей і любов до них змусять дорослих зрозуміти, що вони повинні служити гарним прикладом. Тоді старше покоління саме перейме на себе зобов'язання в зразковій поведінці - заради дітей. Ось і виходить, що дорослі теж зміняться.

Глава 3

ПРИКЛАД

Дитина вчиться на прикладі

Можна повторювати одне і те ж
тисячу разів,
але дослідження показують:
діти не чують.

Вони розуміють «картинки»,
розуміють приклади з життя.

Вони дивляться на те,
що ми робимо,
і на цьому вчаться.

Мова тіла

Діти не розуміють слів,
вони розуміють мову тіла.

Ми повинні стежити за тим, що робимо:
за рухами, за ритмом,
за поглядом, за відношенням.
Тільки це важливо.

Діти наслідують нас
так самісінько, як і звірятко копіює батьків, -
один до одного.

Тільки позитивні приклади

Якщо ви показуєте дитині приклад, вона бере його з собою в життя, впевнена, що так і потрібно робити. «Хочу бути ковбоєм!» «Ось би стати піратом!» Вона надивилася подібних прикладів - так що ж дивовижного в такому неординарному виборі «кар'єри»?

Тому правильний підхід полягає в тому, щоб подавати дитині тільки позитивні приклади. Бачачи їх, вона захоче уподібнитись до них.

До недавнього часу ми ще піклувалися про те, щоб забезпечувати дітей позитивними прикладами в кінофільмах і телепередачах, в книжках і казках на ніч. Але егоїзм не стоїть на місці, і спотворень з кожним днем виникає все більше. У наш час ЗМІ перетворилися на інструмент виховання, а їхній критерій - це рейтинг.

Приклад на все життя

Ми повинні забезпечити дитину хорошими прикладами у всіх областях, а в іншому - нехай залишається абсолютно вільною.

Якщо наші приклади будуть справжніми, якщо вони завжди будуть у дитини перед очима, то вона ніколи не зійде з їхньої дороги.

Образне пізнання

За допомогою фільмів і театральних постанов ми повинні демонструвати дитині різні форми поведінки. І в той же час нехай сама перевіряє - хороші вони чи ні.

Зрозуміло, цей процес треба супроводжувати поясненнями і спільним аналізом побаченого. Це і є «образне пізнання». Так людина набирається вражень і вчиться.

Глава 4

ГРА

Гра формує людину

Гра –

річ

серйозна,

з її допомогою

людина

росте.

Гра

формує

людину.

Шлях знайомства зі світом

Гра призначена не для того, щоб допомогти дитині «вбити час» і стати для неї забавою, поки ми займаємося своїми справами.

Дитина вимагає,
щоб гра була повчальною.
Їй не терпиться взнавати нове,
розбирати, ламати,
збирати, робити щось.

У кожній миті життя
дитина бачить можливість
пізнавати світ.

Називати гру «грою» велика помилка. Діти хочуть не просто грати - в міру своїх можливостей вони хочуть розуміти, що ховається за кожною річчю, як речі пов'язані між собою і так далі.

Не витрачаємо час даремно

Гра для проведення часу
задовольняє нас,
дорослих і заплутаних,
тому що ми
хочемо вбити час.

Діти не хочуть
вбивати час.
Для них гра -
це можливість
пізнавати світ.

Гра всього життя

Все наше життя - гра, оскільки за допомогою гри людина росте.

Вся природа розвивається в «ігровому режимі». Навіть розвиток клітин - це гра, адже вони прагнуть до майбутнього стану, який ще не існує.

Духовний розвиток - теж гра.

А діти? Саме дитячі ігри дитини визначають, яка людина з неї виросте.

Пояснення? Тільки в ігровій формі

Ніколи не можна говорити дитині те, що суперечить її бажанню.

Дітям треба давати такі пояснення, які для них хороші і прийнятні, поки вони не наберуться розуму.

А вони наберуться - завдяки нашим поясненням, але не «лобовим», а ігровим.

Якщо ми діятимемо правильно, вони раптом зрозуміють, що їм не варто залишатися такими, як зараз.

Ігри нового покоління

Бажано пропонувати дітям такі ігри, з яких кожен зрозуміє, що без інших він не доб'ється успіху і не досягне нічого.

Поодинці він слабкий,
поодинці він малий,
поодинці він безсилий.

Наприклад, футбол: незважаючи на суперництво, в цій грі всі залежать від усіх.

Діти вчитимуться на цих прикладах і помалу почнуть помічати, наскільки вони потребують суспільства і яку велику користь несе хороше оточення, якщо відноситися до нього по-доброму.

Гра як засіб просування

Бажано, щоб гра була прикладом, який демонструє дитині, що вона піднімається з рівня на рівень.

Іншими словами, речі, які вона цінувала раніше, перестають користуватися її повагою на наступному рівні, який ставить перед нею нову, більш високу мету.

Мудрість життя в світі ігор

Щоб підводити дитину до розуміння суті речей, варто опускатися на рівень її поточних інтересів.

Як?

Пояснюючи їй мудрість життя за допомогою ігор.

Винахідливість в розробці ігор

Об'єднання з іншими вимагає від кожного трохи поступатися. І тому моментом істини, критичною точкою у грі повинна стати та мить, коли дитина відчує:

«Я повинна поступитися,
і мені цього дуже не хочеться.
Але з іншого боку,
зробивши маленьку поступку,
я доб'юся успіху разом зі всіма».

Успіх має бути загальним, а не поодиноким. Саме у цьому ми повинні проявляти винахідливість, розробляючи ігри для дітей.

Старання - чинник зростання

Нам абсолютно неважливо, чи вдається дітям виконати завдання, поставлені в грі.

Важливими є їхні старання, тому що на стараннях вони і ростуть.

Глава 5

"ВИХОВУЙ ОТРОКА ЗГІДНО ШЛЯХУ ЙОГО"

Точно до мети

Дитину треба вести не туди, куди їй надумається, а до правильної мети.

Просування до правильної мети здійснюється «згідно шляху його» - згідно її ступеню, її здатності до сприйняття, її характеру і здібностей. І разом з усім цим шлях повинен пролягати точно до мети.

Бути як Творець

Зберігаючи якості дитини, потрібно лише забезпечувати її методикою, яка дозволить їй правильно застосовувати свою унікальність.

Налаштована спочатку на використання всього світу, дитина повинна навчитися «використовувати» себе, щоб бути подібною до Творця - любити ближнього, зберігаючи при цьому власну індивідуальність.

Так ми вчимо дитину бути подібною до природи - але згідно з її особистим шляхом. Ми забезпечуємо її засобами, а вона все робить своїми зусиллями.

Ніщо не створене поганим, все залежить від підходу, від способу застосування.

Внутрішній багаж

Не можна говорити дитині:
«Роби точно так, а не інакше».

Це вже примушення.

Адже ніхто не знає,
які спадкові дані
закладені в ній і мають бути реалізовані.

Кожен унікальний

Сказано: «Немає примусу в духовному».

Це означає, що кожен з нас повинен зберігати власну індивідуальність в загальнолюдському «конструкторі», оскільки без неї він не доповнить своїм неповторним штрихом загальну картину.

Кожна людина має вищу цінність, і без неї ніхто з нас не досягне досконалості.

До відмінностей між нами треба відноситися дбайливо і шанобливо - адже ці якості дані нам Творцем. Потрібно тільки скоректувати спосіб їх застосування, нічого не спотворюючи і не пригнічуючи себе.

Саме такий підхід до виховання має бути поставлений на службу світу.

Не тиснути

Не тисніть на дитину, а ставте перед нею такі завдання, які вона здатна виконати.

Пам'ятайте, що багато розумних людей через силу розуміли, чого від них хочуть в школі, і лише потім робили раптовий ривок до провідних позицій у своїй області.

Не говоріть що, говоріть як

Правильно виховувати - означає взагалі не говорити дитині, що робити.

Якщо вона запитує - пояснювати їй, як діяти.

А доки вона не запитала, всілякими засобами будити в ній бажання вчинити так, як потрібно. Бажання повинне виходити від дитини. Нехай це здається складним, але таке правильне виховання.

Будь-який тиск шкодить справі. Все повинно відбуватися за бажанням людини. Від нас потрібно тільки одне - пробудити в ній правильне бажання. Проблема в тому, що ніхто цим не займається, і тому вся виховна інфраструктура побудована неправильно.

Правильно навчати віддачі

Ми не розповсюджуємося про те, як добре віддавати і йти на поступки, оскільки це суперечить бажанню дитини.

Не можна пропонувати їй те, що суперечить її духу і її шляху. Замість цього ми даємо дитині гру, завдяки якій вона сама зрозуміє вигідність добрих взаємовідносин. Дитина побачить, що вони принесуть їй більше користі і окупляться сповна - адже суспільство поважає і заохочує її за віддачу гідною винагородою.

Позитивний підхід до віддачі має бути послідовним. Ми демонструємо дитині хороше відношення за її допомогу іншим, і з часом вона переконується в незмінності наших намірів.

Дитина повинна вчитися тому, що так влаштоване життя, так влаштована природа. Це навчання і викличе в ній зміни.

Таким тебе створила природа

Один хоче стати музикантом,
інший хоче стати інженером,
а третій хоче стати електриком.

І дуже добре.

Я, як вихователь,
повинен формувати з дитини людину
згідно здібностям,
якими наділила її природа.

Іншими словами,
я не йду проти Творця,
що створив усі схильності дитини,
усі її властивості.

Замість цього
я допомагаю дитині в розвитку
тим способом, який найбільш
близький її природі.

У напрямі любові

«Згідно шляху її» - це означає: всього лише давати дитині правильний напрямок.

І нехай реалізує цей напрямок згідно зі своїм характером. Ми дозволимо і допоможемо їй виразити себе за допомогою усіх її природних задатків.

Головне, щоб її характер, весь комплекс її властивостей був спрямований на любов і віддачу ближньому.

Кожна дитина народжується з особливим набором даних, з унікальною комбінацією схильностей. Залиште їх їй, тільки поясніть, як правильно використати їх.

Багатогранні пояснення

Ми повинні давати дитині різнобічні пояснення, намагатися наводити якомога більше прикладів і ілюстрацій.

Іноді буває дуже важко зрозуміти шкільного учителя. Але вдома, коли тато або мама пояснюють те саме в доступнішій, більше відповідній тобі формі, все стає зрозуміло.

Так і треба діяти з дитиною: наводити приклади, які допоможуть їй знайти зв'язок з матеріалом, що вивчається, і дізнатися щось про саму себе.

Розділення на групи

Вже в початковій школі можна розгледіти дітей, в яких живе деяке внутрішнє спрямування. Вони проявляють його самі, але ми повинні допомогти їм в цьому.

Навіть у першому класі вчителька бачить, як кожен з її учнів сприймає реальність, як відноситься до суспільства і життя, до чого тягнеться і який його внутрішній склад.

Рекомендується проявляти до дітей відповідне відношення - розділяти їх на групи згідно з характером і темпераментом: емоційніші, розсудливіші, люблячі природу, техніку, ремесло... А потім пояснювати їм усе, навіть найпростіші речі, узгоджуючись зі специфікою даної групи.

Функція в суспільстві

Кожній дитині треба забезпечити в дитячому суспільстві певну функцію, посаду, яка зобов'яже її брати участь в загальному житті, внутрішньо самовиражатися, виконувати всі групові доручення і так далі. Дитина повинна відчувати, що вона знаходиться на своєму місці, що вона потрібна.

Навіть «найгірша» і найбільш агресивна дитина гідна того, щоб ми підшукали їй якесь зайняття в дитячому оточенні. В принципі, для кожної ми повинні знайти такий рід діяльності, який дозволить їй реалізувати себе в суспільстві.

Дивитися на себе з боку

Потрібно допомагати людині бачити відмінність між собою і своєю природою.

Ми повинні сказати їй:

«Поглянь на себе. За своєю природою ти забіяка, дурень, гордій, владолюб.

Але це не ти – це те, що в тебе закладене. Можливо, ти зумієш приборкати цього «дикого звіра» в собі. Давай спробуємо змінити його разом. Ти побачиш, що якщо по-іншому поводитися з оточенням, тобі ж буде краще».

Навчаючи дитину проводити грань між собою і своїми початками, ми воістину рятуємо її. Це, по суті, і є основа виховання.

ЧАСТИНА ТРЕТЯ
МИР В ДОМІ

Глава 1

МІЖ БАТЬКАМИ І ДІТЬМИ

Мій друг

Дитина повинна відчувати, що батьки - це не лише батьки, а також друзі і старші брати.

Наші взаємовідносини треба вибудовувати на довірі, щоб дитина від самого початку була готова до них і бажала їх.

Дім

Ми не розуміємо, до якої міри дитина здатна відчувати оточення.

Вона зрозуміє пояснення матері про те, для чого вона ходить на роботу, які її домашні обов'язки, чому стосунки з родичами складаються саме так, а не інакше, і взагалі, чому вона повинна поступати так і так – враховуючи всі складнощі і вигоди, які з цим пов'язані. Аналогічні пояснення потрібні і від батька.

Крім того, треба розповідати дітям, яку радість вони нам доставляють, скільки старань ми в них вкладаємо і яке задоволення отримуємо від них.

Якщо подавати ці пояснення в потрібній дозі, не перевантажуючи їх зайвою емоційністю, то діти зрозуміють нас. Так буде створена позитивна «атмосфера у будинку».

Уникати критики

Насправді, ми вимагаємо від дітей того, чого не досягли самі.

Будучи недосконалими, ми схильні до спроб заповнити себе за допомогою наших дітей.

Тому іноді ми так сильно давимо на них.

Рішення полягає в тому, щоб спробувати самим досягти досконалості, замість того щоб вимагати цього від дитини.

Якщо ми досягнемо досконалості або, принаймні, зрозуміємо, що вона означає, і спрямуємося до неї, тоді дитина перестане відчувати з нашого боку зайвий натиск і розвиватиметься в найбільш правильній для неї формі.

Домашній порядок

Якщо з раннього віку не привчити дитину до порядку, якщо не укорінити це в її природі, то їй доведеться постійно робити зусилля над собою, поки вона остаточно не відмете всі обмеження.

Чим раніше ми почнемо приєднувати дисципліну до любові, тим легше їй буде жити.

Поглянувши на себе, ми побачимо, що нами теж управляють страждання і насолоди. Потрібно пояснити дитині, що світ завжди так чинить з нами, і ми повинні реагувати відповідно.

Правильне відношення до бабусь і дідусів

Батьки повинні демонструвати дитині шанобливе ставлення до своїх батьків - до бабусь і дідусів.

За допомогою цього наочного прикладу ми навчаємо дитину аналогічному відношенню до нас самих.

Обопільне виховання

Треба розуміти,
що заради дітей
ми повинні виховувати
і себе самих.

Глава 2

МІЖ БРАТАМИ І СЕСТРАМИ

Ладнати один з одним

Що робити з братами, які не ладнають між собою?

Знайти для них спільний знаменник і постійно робити акцент тільки на нього.

Відшукувати такі ігри і ситуації, в яких один буде підтримувати іншого і допомагати йому, - ось правильний шлях.

Брати в сім'ї

Потрібно пояснити кожному з братів і сестер в сім'ї, що якщо вони народилися у своїх батьків і ростуть біля них, то, мабуть, душами всі вони доповнюють один одного і тому мають бути разом.

Дітям треба зрозуміти, що тут криється ціла програма, згідно якої вони народилися у одних і тих же батьків. Саме сімейний взаємозв'язок дозволить їм внести свою частину в мозаїку творіння, збудувавши між собою особливі стосунки, які інакше були б неможливі.

Кожен в чомусь доповнює іншого. Ось і в сім'ї кожен по-своєму важливий, кожному є місце. Неважливо, з якими схильностями людина народилася. Один імпульсивний, інший апатичний, третій спить на ходу, четвертий розумний не по роках.

Якщо над усіма відмінностями ми зуміємо збудувати місток взаємозв'язку і зрозуміти один одного, це надасть кожному неоціниму допомогу в самореалізації і дасть йому путівку в життя.

Змагання за материнське серце

Як впоратися з ревностями і змаганням за материнське серце?

Це залежить не від дітей, а виключно від матері, яка може так поставити себе, щоб вони переконалися в абсолютно рівному відношенні з її боку.

Ми бачимо це з того, як Вища сила відноситься до нас. Ніхто не досягне Творця, якщо не буде пов'язаний узами любові з оточенням. Творець розкривається саме у взаємозв'язку з ближніми. Ось і мати повинна триматися того ж підходу: діти отримують її любов, тільки якщо разом звертаються до неї зі своїм розбратом. Якщо ж вони підходять до неї окремо, то кожному дістається більш стримане відношення.

Так мати привчає дітей до правильної співпраці: по-справжньому тепле відношення вони можуть отримати тільки разом.

Завдяки цьому в людині формуються механізми, що закладають природне спрямування до зв'язку з ближніми. Тепер вона не просто дивиться на мету, а спочатку ставить запитання: «З ким я можу досягти її»?

Глава 3

МІЖ БАТЬКАМИ

Кожен рух – приклад

Приклади сімейних взаємовідносин, які показують батьки, перейдуть потім в сім'ї, які створять їхні діти.

Ми вчимося, виховуємося на прикладах, наслідуємо все, що бачимо в дитинстві. Тому потрібно показати дітям картину, в якій всі проблеми вирішувані.

Будь-яку проблему дитина засвоює як приклад, а потім повторює його у своєму власному сімейному житті. Навіть знаючи, що це погано, вона все одно вдіє так.

П'яний батько, суперечка через бабусю, і неважливо, що ще - дитина скопіює ці приклади, шукатиме їх у своєму житті.

За тим же принципом, якщо між батьком і матір'ю є щось спільне, внутрішній зв'язок, що височіє над повсякденністю і скріплює їх між собою, - це не сховається від дітей. Вони відчують деяку високу і тверду основу, що піднімає і утримує батьків разом над усіма життєвими перипетіями.

Демонструвати незмінне відношення

З моменту народження і, принаймні, до 15-річного віку батьки зобов'язані демонструвати дітям спокійне відношення.

«Спокійне» - означає незмінне, у тому числі і без надмірного позитиву.

Треба показувати дітям спільне життя, повне взаєморозуміння і мирних, гармонійних взаємовідносин, без різких сплесків і великих змін.

Не проявляти надмірну любов. Все повинно бути дуже ґрунтовно і збалансовано.

Не сваримося у присутності дітей

Сварка перед дітьми недопустима.
«Дім» - річ непорушна, не підвладна змінам.
Він вселяє упевненість.
Розбрати між батьками -
вірний спосіб вибити дітей з колії
і подіяти на них надзвичайно негативно.

Глава 4

СІМ'Я В ЦІЛОМУ

Сімейні збори

В сім'ї усі рівні – нема великих і малих. «Сім'я» - це місце де усі наповнені любов'ю, а любов може бути тільки між рівними. Рівність означає, що у кожного є можливість висловлювати свою думку. Усі уважно слухають його, ставлять запитання, переживають і разом вирішують, що буде краще для кожного, виходячи з його віку і поточних зобов'язань.

Якщо дитина братиме участь в цих регулярних «зборах», вона заспокоїться. Вона буде знати, що кожен отримує необхідне, і зрозуміє, що сім'я працює на благо усіх її членів, як злагоджена єдина система.

Сім'я як маленьке суспільство

Необхідно, щоб батьки разом з дітьми створили маленьке суспільство, члени якого поступаються один одному заради блага всієї сім'ї, яке вище за особисте благо. Ставлячи волю сім'ї вище за своє особисте бажання, кожен буде подавити приклад іншим.

Варто навіть зробити це родинною грою. Тоді раптово виявиться, яку користь вона несе, до якої міри допомагає зрозуміти один одного, відчутти задоволення, і наскільки всім від цього добре.

Але що робити з упертою дитиною, яка не готова поступатися? Треба протиставити їй любов, зміцнюючи цим інших. Ми показуємо їй, з одного боку, скільки вона втрачає через своє неправильне відношення, а з другого боку скільки виграє, якщо з'єднається з усіма. Так дитина одержує два необхідних їй елементи: «настанову батька» і «вчення матері». Рекомендується робити це вдома і старатися грати разом усією сім'єю.

Правда і тільки правда

Дітей потрібно вчити завжди говорити правду, якою вона б не була.

Якщо ми бачимо, наскільки ми егоїстичні, - це теж правда. І треба радіти тому, що вона розкрилася.

Потрібно пояснити дітям, що правда – це внутрішнє самовідчуття людини. Будь-яка правда хороша, приємна вона чи ні. Тільки діставшись до правди, можна поліпшити себе і своє життя. Тоді дитина відкриється назустріч істині, не роздумуючи про те, як вона зараз виглядає. Для неї це буде природно.

Єдине ціле

Батьки повинні з'явитися перед дитиною як єдине ціле, а не як дві окремі людини. Погано, якщо дитина бачить відмінність між ними і намагається грати на почуттях матері.

Хоча ми говоримо про виховання дітей, а не батьків, проте потрібно розуміти, що все здійснюється через тата і маму, і взагалі через правильне оточення. Його частиною можуть бути бабусі і дідусі, тітка і дядько, коротше кажучи, - всі, хто знаходиться біля дитини і проводить з нею деякий час.

Дуже важливо, щоб ті, хто оточує не розщеплювали сприйняття дитини, нехай бачить, що всі вони відносяться до неї однаково, зрозуміло, вона по-різному сприймає батька і матір, але вони зі свого боку повинні демонструвати їй однорідне, спокійне і єдине відношення до всього.

Рівність перед метою творіння

Діти повинні усвідомлювати, що ми навчаємо їх, як ладнати з природою.

Що можна і чого не можна,
що вигідно, а що ні,
що небезпечно, а що ні –
на шляху до добра.

Цей шлях батьки і діти проходять разом, як одне ціле. Усі ми одна душа, і доки ми знаходимося у нашому світі, неважливо до якого покоління ти відносишся: до нового чи до попереднього.

Такий підхід надає дитині сил і упевненості – адже вона бачить, що усі йдуть разом, і відчуває себе рівною серед рівних.

Навчати найдорожчому

Якщо тобі щось дороге,
ти зобов'язаний передати це далі,
щоб дитина належним чином оцінила
твою перлину.

Стан любові

Як розповісти дитині про духовний світ?

Дуже просто.

Розкажіть їй, що над нами є щось, що управляє світом. Звідти до нас спускаються сили і здійснюють на нас свій вплив. Навіщо вони це роблять? Щоб в нас прокинулося бажання піднятися назад - на той високий ступінь, вічний, добрий і прекрасний.

Щоб ми полюбили один одного,
щоб об'єдналися один з одним,
щоб стали як одна людина з одним серцем.

Цей стан називається «вищим світом» або «духовним світом». Таке правильне пояснення. Дітям не можна брехати, ми повинні сказати їм зовсім небагато, але тільки правду.

Розмова про життя

Треба розкрити дитині сенс життя, розповісти їй, чому і для чого вона тут знаходиться.

Не потрібно боятися, що дитина не зрозуміє наших пояснень. Навіть якщо нам здається, що вона не схоплює суті, насправді вона схоплює її.

Говорити з дитиною треба простими словами, але, безумовно, варто розмовляти з нею про піднесені речі.

ЧАСТИНА ЧЕТВЕРТА
ШКОЛА

Глава 1

СИСТЕМА ВИХОВАННЯ

Школа життя

У школі, де викладається мудрість життя,
тебе вчать тому, як «бути людиною».

Заради чого ти народився,
що відбувається у світі,
що таке природа.

Що стоїть за природою,
чому ці сили впливають на нас таким чином,
і що ми повинні робити в цій ситуації.

Яким має бути відношення
до подій твого життя.
Як відносяться до тебе,
і як ти повинен відноситися до інших.

Як бачити життя наскрізь, немов прозору картинку.
Як розкрити силу, що діє за кулісами,
і налагодити з нею справжній зв'язок,
як з близьким другом.

Таке виховання гарантує, що дитина здійснюватиме менше помилок, не витратить своє життя на гонитву за оманливими цілями і дійсно доб'ється успіху.

Життя як школа

«Школа» - ця загальна назва усього процесу нашого життя.

Неважливо, скільки людина живе, - впродовж усього життя вона знаходиться в школі.

Якщо людина дивиться на своє життя як на ланцюжок послідовних змін, мета яких - привести її до подібності Творцеві, тоді школа проявляється у всьому, що її оточує.

У чому мета школи?

Мета школи -
сформувати глобальну людину,
яка буде виправленою частиною
людського суспільства,
яка своєю поведінкою
служитиме прикладом суспільству
і буде направляти його у всьому,
що потрібно людству
для досягнення досконалості.

Розподіл між вихованням і освітою

У школі потрібен чіткий, абсолютний розподіл між вихованням і освітою. Дві ці області повинні викладатися в різних структурних рамках і різними людьми. Само собою, вчителі, які навчають таких предметів, як фізика, математика, біологія, мистецтво і тому подібних, теж повинні служити прикладом для дітей, не залишаючись вузькими фахівцями у своїх предметах.

Іншими словами, щоб збудувати правильну школу, потрібні терплячі, досвідчені у своїй області вчителі, які уміють поєднувати шкільні предмети, - як природознавчі, так і гуманітарні - з вихованням учнів.

Адже не буває просто освіти. Учень бере приклад з кожного дорослого. Тому учитель повинен не лише викладати певний предмет, але і показувати, як ця галузь знань проектується на наше життя. Треба пам'ятати: хоча виховання і освіта - це дві роздільні області, акцент завжди повинен робитися на вихованні.

Суспільство виховує людину

Треба відкрити школу, основою якої буде суспільство, дитяче суспільство, що виховує кожного:

щоб умів поступатися,
щоб умів любити,
щоб вносив свою долю у спільну справу.

Таким чином, основний натиск робиться на оточенні. А оточення для дітей - це не вихователі і учителі, не дорослі, а, передусім, інші діти навколо.

Тому, якщо ми помістимо кожну дитину в хороше дитяче суспільство, яке докорятиме їй за негативні прояви, і навпаки, поважатиме за добре відношення до ближнього, - ми сформуємо ціле покоління, яке буде інакше поводити себе у житті.

Руйнівні штампи

У звичайній школі день розділений на уроки і зміни. Є домашні завдання, іспити, контрольні і так далі. Така освіта була введена за часів промислової революції, коли знадобилися робітники для верстатів і конвеєрів. Метою системи було підготувати селян, простих людей, до індустріальних професій. Тому режим навчання і навчальні програми були адаптовані до потреб промисловості.

Проте дітям такий підхід, безумовно, не нависний - адже він суперечить людській природі, не розвиваючи людину, а руйнуючи її.

Без дзвінків

У звичайній школі урок починається і закінчується з дзвінком. Не так - в школі життя.

У школі взагалі не потрібні дзвінки. Коли учні, разом з вихователями, вирішують, що поточна тема на даний момент вичерпана, тоді урок закінчується і починається перерва. Але і під час перерви учні обговорюють проблеми, що вивчалися під час заняття в класі.

Потім починається новий урок на іншу тему.

Урок може тривати чверть години або година з чвертю - якщо учні і вихователь відчують, що їм ще є куди просуватися. Таким чином, людина звикає до самовираження і звикає до дна вичерпувати тему, що зацікавила її, не зупиняючись на півдорозі. З іншого боку, під тиском жорсткого розкладу, учень біжить від відповідальності і просто чекає, поки урок закінчиться.

За відсутності жорсткого розкладу дитина відчуває, що поставлена проблема не зникає у кінці уроку, що її все-таки треба вирішити.

Це відчуття примушує її по-іншому відноситися до свого життя і вибудовує абсолютно інший підхід: «Я частина природи, частина мого суспільства, і я повинна знайти вирішення своєї проблеми, об'єднавшись з усіма».

Кожен може

У класі учні сидять не рядами, а в спільному колі. Усі рівні.

Це повинно відчуватися і зовні. В класі немає учителя, повчаючого учнів, а є наставник, керуючий обговоренням, в якому кожна дитина повинна взяти участь.

Не можна, щоб в класі було декілька активних дітей, а інші лише зображали присутність і ледве прислухалися до того, що відбувається. Наставник повинен зробити так, щоб кожна дитина знаходила собі вираження. Кожен по-своєму, і в той же час всі разом активно беруть участь в спільному житті.

Наприклад, наставник читає яку-небудь розповідь, і кожна дитина повинна відреагувати на неї: що вона про це думає, яке почуття випробовує. Більше того, бажано, щоб кожен написав декілька фраз про прочитану розповідь.

Ми повинні розвивати здібності, закладені в кожній дитині без винятку.

Вчимося разом

Коли наставник ставить запитання, діти повинні допомагати один одному, щоб разом знайти рішення. Інакше кажучи, вони увесь час повинні бачити, що просуваються завдяки взаємній підтримці. Це - основа всього.

На заняттях з предметів шкільної програми учитель теж повинен ініціювати обговорення, піклуючись про те, щоб результатом спільного аналізу стало загальне розуміння. Якщо один не розуміє, він отримує пояснення від товариша.

Урок повинен проходити таким чином: ви «кидаєте в землю зерно» - наприклад, новий матеріал з фізика чи математики - і це зерно проростає за допомогою дитячого суспільства, що щедро поливається спільним обговоренням.

Оточення отримує все нові поштовхи до розвитку від кожної ідеї, кожної крупинки знання, кожної дискусії, кожної фрази і кожного рішення.

Для чого вчитися?

У вивчення шкільних предметів потрібно вплітати бесіди про сенс життя, щоб діти не відчували розриву між одним і іншим.

Навіщо ми вивчаємо географію, історію, математику, фізику або літературу?

Чому світ влаштований так, а не інакше? Чому в ньому діють саме такі закони?

Тобто, ми повинні пояснювати дітям підхід до кожного предмета, виходячи із загальних реалій життя.

На заняттях з музики, сценічного мистецтва і спорту дитина повинна усвідомлювати: ці предмети допомагають їй максимально розвинути свої відчуття, щоб визначитися з тим, де вона знаходиться і до чого спрямована, що повинна додати до свого сприйняття і куди прорости з цього ґрунту.

Розвивати людину шляхом обговорень

В єврейському народі всі діти споконвіку вміли читати і писати, всі вміли обговорювати прочитане, проводити аналіз, синтез і тому подібне.

Це була унікальна система навчання, заснована на дискусіях і полеміці: «один говорить так-то, а інший вважає інакше», «чому це так?», «з чого це виходить?» і тому подібне.

Так в людині розвивають Людину - через діалоги і зіткнення різних думок.

З іншого боку, в сучасній школі майже немає обговорень. Дитина повинна отримувати знання від учителів і задовольнятися цим. Вона повинна старанно вчитися, і головне - скласти іспити.

Пригнічення перешкоджає розвитку.

Людина не може розвиватися в пригніченому стані.

При пригніченні все «зіщулюється»,
ціпеніє, замикається в собі.

Так, по суті, і виглядає сучасна школа.

Ми повинні навчати дитину тому,
як розвивати себе у вірному напрямі
абсолютно вільно,
щоб рішення завжди росло в ній зсередини.

Ми бачимо, як тягнеться вгору рослина,
як вона огинає все, що стоїть у неї на шляху.
Природа сама знаходить дорогу до зростання і розвитку.
Всяке пригнічення завдає природі шкоду.

Ми повинні допомагати дітям,
щоб вони відкривали себе якнайширше і глибше,
і надавати кожному з них
внутрішню свободу.

Бачити систему в цілому

Дитина, що росте за новою методикою, розвиває в собі інтелектуальні і душевні здібності, які дозволяють їй справлятися зі всім, а також засвоювати велику кількість знань і матеріалу. Для такої дитини вивчення наук теж стає простою справою.

Отримавши можливість дивитися на все «згори», зрозумівши загальну систему, дитина відразу ж сортує і упорядковує все, чому вчиться, згідно вже сформованій внутрішній моделі і в строгій відповідності з науковим підходом.

Це ж торкається психології і громадських наук - адже вона володіє собою і знає, звідки йдуть її пориви. Тому ніщо у світі не може її зупинити.

Старший вчить молодшого

У молодшому віці діти можуть частину часу проводити разом з більш старшими дітьми.

Це дуже корисно для наймолодших серед них, оскільки вони беруть приклад зі старших. Діти за природою прагнуть наслідувати дорослих.

Тому старші діти повинні отримувати правильний інструктаж: як відноситися до молодших, як навчати і наставляти їх.

Залучення дітей до викладання

Як правило, не слід обмежуватися керівництвом учителя - варто скористатися також взаємодопомогою дітей.

Молодші вчаться у старших, а старші на прикладі молодших вчаться, як правильно відноситися до виховання і освіти.

До певної міри, старші стають учителями, завдяки чому краще розуміють процес власного виховання.

Молоді вихователі

Тільки суміжний, більш високий рівень може виправляти, виховувати, навчати і розвивати рівень нижчий.

Хоча мати знаходиться на рівень вище за своїх дітей, вона повинна опускати себе так, щоб лише трохи височіти над їх рівнем. Це дозволить їй просувати їх вгору маленькими кроками.

Такий шлях, визначений нам природою. Тому краще всього, щоб вихователі були молодими і знаходилися як можна ближче до своїх вихованців по менталітету і світосприйняттю.

Педагогічний салат

Необхідно вносити внутрішні елементи до всього, що роблять діти впродовж дня. Нехай дитина грає, займається спортом, співає, танцює, їсть - і в той же час бере участь в душевних розмовах і отримує уроки з різних предметів.

Перебування в школі повинно стати єдиним комплексом, «салатом», барвистою стрічкою, яка біжить перед дитиною з ранку до вечора, зачіпаючи струни її внутрішнього світу.

Діти, що ростуть в такій атмосфері, починають дивитися на світ як на єдине ціле, розкриті в усіх відчуттях, на усіх каналах. І це формує їх.

Крім того, в усі сфери діяльності треба постійно інтегрувати роботу в дитячому суспільстві: починаючи з взаємин між самими дітьми і закінчуючи їх відношенням до навколишнього світу.

Людину потрібно навчати широкому, цілісному погляду на реальність. Дитина не повинна окремо сприймати будинок і школу, себе і світ, внутрішні відчуття і зовнішню дійсність.

Навпаки:

все повинно бути усередині неї,
воістину як одне ціле.

Про це і сказано:

«Полюби ближнього, як себе».

Дитина з'єднується з усіма
і сприймає їх «своїми»,
відчуває, як себе.

Немає не пов'язаних між собою предметів,
немає улюблених і ненависних учителів,
немає товаришів, з якими ладнаєш,
і товаришів, з якими не ладнаєш.

Ніщо не дробиться на частини.

Все спаяне перед тобою,
щоб служити тобі.

Єдина картина

У єдності, цілісності - корінь всіх наук. На неживому рівні ти вивчаєш фізику, хімію і геологію; на рослинному рівні - ботаніку і екологію; на тваринному рівні - біологію, зоологію і медицину. А потім перед тобою постає головний, людський рівень.

І все це повинно бути взаємозв'язане в загальній картині.

Ми ділимо природу між різними навчальними предметами, хоча природа єдина. Тому ми і не розуміємо її. Проте дитина сприймає все в цілому, включаючи і духовний світ.

Так що якщо в школі ми складемо перед нею єдину картину природи, не розділену на частини, - вона краще розумітиме світ, в якому живе.

Сформувати з дітей групу

Виховуючи дітей, ми навчаємо їх використовувати поняття «групи».

Як в далекому плаванні, ми досягаємо місця призначення тільки спільними зусиллями.

Дітей потрібно збирати не в класи, а в маленькі співтовариства. Виховання має бути груповим.

Це означає, що маленькій людині на практиці, за допомогою ігор і інших засобів, потрібно надавати розуміння того, як матеріальне об'єднання веде до єдності душ.

Відношення суспільства

Припустимо, дитина зробила щось погане в класі.

Увесь клас, побачивши це, починає засуджувати її. Якщо вона продовжує поводитися так само, з нею перестають розмовляти, її не приймають в компанію.

Таке відношення дуже сильно впливає на дитину, і вона вже не зможе чинити так само, як раніше.

Винагорода і покарання на новий лад

До дітей потрібно відноситися так, щоб вони розуміли зв'язок між покаранням, нагородою і самою дією.

Вони повинні розуміти, що покарання - це не покарання, а виховання. Так само позитивна підтримка - це не нагорода, а природний і правильний результат, що витікає з правильної дії. У будь-якому випадку батьки і вихователі завжди діють їм на благо.

Як прищепити дітям такий підхід?

У випадку провини вихователь повинен створити таку ситуацію, в якій дитина сприйме покарання не як негатив, а як вид дії, яка допоможе їй уникати подібних випадків у майбутньому.

Найкраще - вибрати відповідний час протягом тижня і поговорити з дітьми про усі події останніх днів.

Наприклад: «Твоє покарання буде таким. Чи правильно це? Як ти думаєш? Чи допоможе тобі це стриматися іншим разом і не порушити тих рамок, які ми встановили? Чи, на твою думку, тут потрібне покарання іншого роду? Давай подумаємо разом, адже ми разом працюємо над твоїм егоїзмом. Ти зараз сам суддя своєму егоїзму. Ми з тобою дивимося на нього з боку. На твій погляд, що ми можемо зробити з цим шкідливим створінням в тобі?»

Так ми виховуємо і прославляємо Людину в дитині. А інакше вона просто не зрозуміє нас, розлютиться і почне шукати всілякі відмовки, щоб уникнути покарання.

Якщо ми діятимемо правильно, дитина побачить, що ми поважаємо її і відносимося до неї як до дорослої людини, радячись і намагаючись разом відшукати вірне рішення, щоб впоратися з її злим началом.

Виховання, а не покарання

Дитина повинна сама визначати, як вона буде покарана. Інакше це не виховання, а дійсно не більше ніж кара.

Крім того, покарання має бути природним і ні в якому разі не підпадати під вплив наших миттєвих почуттів і емоцій.

Тільки потім, в призначений час, ми розбираємо те, що сталося - як в суді: сьогодні реєструємо подію, а через декілька днів починаємо обговорювати її.

Під час обговорення ми виявляємо егоїзм, що несподівано спалахнув в дитині, ніби маленька пожежа, і змусив її вчинити погано. Дитина повинна просто зрозуміти це, усвідомлюючи, що ми разом працюємо над тим, що в ній відбувається.

Правильний погляд на життя

Поступово ми повинні формувати в дитині новий підхід до реальності.

Щоб вона сприймала життя
не як суперництво з іншими людьми,
а як засіб, що дозволяє досягти успіху
разом з ними.

Так ми вбережемо дитину від усіх проблем нашого покоління.

Школа починається вдома

Школа повинна поєднуватися з тим, що відбувається удома. Іншими словами, батькам не можна залишатися осторонь від шкільних занять.

Якщо в школі йдеться про те, як змінитися,
як наблизитися до мети творіння,
як об'єднатися один з одним,
значить, і вдома дитина повинна бачити,
що дорослі спрямовані на ту ж мету.

Тоді вона не відчуватиме відриву від суспільства дорослих, і в голову їй не полізуть «зрадницькі» думки типу: «Коли я виросту, плювати мені буде на цю школу і на цих учителів. Головне - закінчити навчання і забратися звідси». Навпаки, вона побачить, що весь світ займається тим, що вона вчить в школі. Побачить і оцінить. Тому дуже важливо, щоб учителі, вихователі і батьки вели ту ж внутрішню роботу, перебували в тому ж процесі, що й діти.

Активний партнер

Навчання повинне зробити дитину
активним партнером,
рівним дорослій людині.

Лише уявіть,
яку впевненість і гордість
вона буде тоді відчувати.

Вчитися бути людиною

Треба не просто показувати людині, що нею рухають одні лише егоїстичні пориви, але й вчити її тому, як підійматися над своєю природою, над тваринним рівнем, до Людини в собі.

Ось справжній предмет, якому треба навчати в школі.

Людина, що закінчила таку школу, буде дійсно Людиною, що знає набагато більше, ніж грамота і таблиця множення.

Глава 2

НАСТАВНИК

Вся влада - в любові

Вихователь - це покликання.

Вихователь - це людина,
народжена для дружби,
а не для влади.

Вихователь відчуває,
що в школі повинна панувати любов,
а не він.

Згідно шляху дитини

Виховання повинне здійснюватися не згідно шляху вихователя, а згідно шляху дитини.

Інакше людина не може бути вихователем.

Дивитися вдалечінь

Вчитель повинен мати широкий кругозір і тверді принципи.

Він повинен знати, куди вести учнів, і чітко уявляти собі, якими він хоче бачити їх у результаті, після декількох років турботи і зусиль.

Учитель = старший товариш

Який образ учителя повинен складатися у свідомості учнів?

Він має бути старшим товаришем.

Учитель не несе дітям занепокоєння і страх - навпаки, він притягує їх, як магніт.

Не потрібно виховувати в учнях покору за армійським зразком, роздаючи команди: «Встань!», «Сядь!» і тому подібне. У школі повинна панувати дружня атмосфера, в якій вчителі і учні проводять разом багато годин.

Об'єднуватися з дітьми

Наставники повинні опускатися на рівень дітей, об'єднуватися і перемішуватися з ними.

З цього стану вони повинні «підкидати» дітям різні питання і завдання, дозволяючи їм спільно вести обговорення і шукати рішення.

Аналіз повинен вестися саме в групі.

Зрозуміти дитину

Щоб зрозуміти дитину, треба опуститися на її рівень.

Якщо ти більший за неї - ти учитель або батько.

Якщо ти менший за неї - ти учень.

Якщо ж ти дорівнюєш їй - ти товариш.

Тому, якщо ти хочеш приєднуватися до дітей і розуміти їх, в чомусь ти маєш бути товаришем.

Зійти, щоб прославити

Наставники повинні опускатися на рівень дітей, іншими словами, товаришувати з ними. Але в процесі цієї дружби наставники повинні поступово змінювати канони дитячої поведінки.

Вони відвідують з дітьми різні місця, усе роблять з ними, поводяться так само. Але в той же час помалу вони беруть віжки у свої руки і формують у дітей нові стандарти поведінки.

Разом до мети

Учителі і діти повинні разом рухатися до однієї піднесеної мети. Учителеві не можна стояти осторонь від розвитку дитини.

Дитина повинна відчувати, що учитель йде тим же шляхом і прагне тієї ж мети, що і вона сама.

З особистого досвіду просування шляхом, що веде до рівноваги з природою, учитель кожного разу показує учням лише дещо більше того, що їм вже відомо.

Таким має бути відчуття під час навчання.

Учитель – це...

Учитель - це людина,
яка навчає тебе,
як жити,
як виживати,
як осмислити картину світу.
Учитель - це все.
Учитель ліпить з тебе людину.

Бути учителем

Ми говоримо про становлення дитини, про її підготовку до життя, і тому лише духовно розвинена людина може бути учителем.

Не кожен випускник інституту здатний на це.

Як він навчатиме дитину правильної поведінки, якщо сам ще не знає, що відбувається у світі?

Зразок для наслідування

Завдання вихователів -
забезпечувати молоде покоління прикладами
з наступного рівня,
до якого вони повинні спрямовуватися
крок за кроком.

Партнери

Якщо батьки і вчителі дорожать метою і направляють до неї зростаюче покоління, тоді вони стають партнерами для дітей, просуваючись і розвиваючись разом з ними.

Виховання розпочинається з відношення

Розвиток дитини обумовлений тим,
як до неї ставляться,
як з нею розмовляють,
які приклади подають.

Тому наставник має бути прикладом для дітей
у тому, як він до них ставиться,
у кожній справі,
у кожному слові,
у кожному русі.

ДОДАТОК

АНОТАЦІЇ КНИГ

РОЗВИТОК ЛЮДИНИ від 0 до 20

Діти – це наше майбутнє. В світі нашого завтра господарями будуть вони, і ми вже нічого не зможемо змінити, але сьогодні їхній розвиток багато в чому залежить від нас.

Книга «Розвиток людини від 0 до 20» простежує становлення людини починаючи з періоду внутрішньоутробного розвитку і закінчуючи віком 20 років – моментом входження в доросле життя. Книга демонструє незвичайний і дуже цікавий підхід до питань виховання відношення до навколишнього світу. Йдеться про Закони природи, яких ми зобов'язані дотримуватися, бажаємо ми того чи ні, - щоб не зашкодити собі. Все залежить від того, наскільки ми добре знаємо ці закони і їх наслідки.

ІНТЕГРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ – ЗАПОРУКА УСПІХУ

Світ, в якому ми сьогодні живемо, - глобальний, інтегральний. Це означає, що усі його частини повністю взаємозв'язані, і кожна частина визначає долю всіх. Таким він проявився завдяки прогресу. Починаючи з цього моменту, немає місця розбратам між частинами світу, тому що все, що суперечить інтеграції, суперечить прогресу, еволюції, закону природи. Абсолютний зв'язок усіх частин світу має бути усвідомлений нами, як факт.

Людина, яка правильно увійде до інтеграції, від цього тільки виграє. Вона не просто буде вихованою, вона набуде необхідних навичок для виживання. Виживе тільки той, хто зрозуміє, що інтеграція, взаємна порука, поступок, об'єднання – це поклик природи. А мета природи – привести людство до подібності собі – до гармонії і досконалості.

КАЗКА ПРО ДОБРОГО ЧАРІВНИКА

Казка – це мудрість. Адже все минає, і тільки справжні казки залишаються. Щоб розповідати казки, не треба багато знати. Щоб розповідати казки потрібно бачити те, що не видно іншим...

ДИВА БУВАЮТЬ. Том 1,2

Казка – правильний шлях до серця дитини, навіть якщо ця дитина зачаїлася в дорослому. Казка – друг щирості і ворог фальші. Добра, мудра казка може зробити більше, ніж цілий оберемок повчань, - оскільки вона не повчає, а направляє, не підганяє, а тягне нас до добра. В цій книзі зібрані казки, котрі допоможуть дітям взятися за руки і вже ніколи не втрачати один одного. Нехай це здасться дивом, але ж всім відомо, що дива бувають.

ЧАРІВНІ ОКУЛЯРИ

Ця книга відкриває нову серію під загальною назвою «Казки з майбутнього». Тема збірника – «Світовідчуття». На перший погляд може здатися, що це дуже піднесене поняття для дітей. Проте не забуваймо, що наші діти народжуються і ростуть у безмежному інформаційному морі. Тому такий важливий діалог батьків і дітей про те, що керує людиною, до чого вона прагне, як влаштований навколишній світ і суспільство. Ми сподіваємося, що казки, ідеали яких: добро, любов, дружба, взаємовиручка – допоможуть налагодити цей не простий, але такий важливий і необхідний діалог.

ПРОДАВЕЦЬ КРОПУ або ПРИГОДИ ВУДІ ФІТЧА

В країні спостерігаються вражаючі аномалії. В результаті цього виникають проблеми державного і навіть загальносвітового рівня. Професор Маркус Беньяміні збирає дванадцять дітей з незвичайними здібностями в особливу школу на Заячому Острові. Саме їм, дітям нового покоління, належить вирішити усі проблеми людства, розкривши Головний Закон Природи. Чому саме діти? Якими здібностями вони володіють? Якими методами вирішують поставлені завдання? Чому автор твору приховує своє ім'я? Про все це та багато іншого ви дізнаєтесь прочитавши цю книгу.

ЕКСТРЕНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Анонімний автор «Продавця кропу» розкриває секрети на сайті <http://woodyfitch.com/>

ARI

<http://ariresearch.org/>

Ashlag Research Institute (ARI) - Некомерційна організація, мета якої - реалізація інноваційних ідей в освітній політиці для вирішення системних проблем сучасної освіти та виховання. Система освіти, побудована на концепції вивчення законів інтегрального і взаємозалежного світу, є необхідною умовою внесення позитивних змін у життя людства. Наші розробки засновані на адаптації знань тисячолітньої давності, які містять системне вирішення сучасних проблем.

Ми регулярно ініціюємо діалог про світову кризу, розглядаючи її як можливість справити позитивні зміни в глобальній свідомості.

У центр ми ставимо виховання майбутніх поколінь з метою допомогти їм успішно впоратися з масштабними кліматичними, економічними та геополітичними змінами. Наші ідеї та матеріали доступні всім, незалежно від віку, статі, віросповідання, політичних переконань або культурних традицій та світогляду.

Ashlag Research Institute (ARI) спрямовує свої зусилля на зміцнення міжнародного та міждисциплінарного співробітництва. Пріоритетним напрямком діяльності є розробка і практична реалізація принципів глобальної і інтегральної освіти.

Ashlag Research Institute (ARI) здійснює свої програми і без обмежень надає свою базу знань за допомогою наявних мультимедійних каналів усьому світу. Ми прагнемо поліпшити поінформованість людей про існуючу взаємну відповідальність при вибудовуванні відносин між собою, про необхідність бути особисто залученими в цей процес. Таким чином, ми пропонуємо шляхи вирішення серйозних проблем, які впливають на сучасне суспільство. На сьогоднішній день в рамках освітніх програм Ashlag Research Institute (ARI) систематично займаються тисячі студентів з Росії і СНД, а також Північної та Південної Америки, Європи, Близького Сходу, Австралії, Азії та Африки.